

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภออุ้มผาง จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นเลิศ (PP&P Excellence)

ประเด็น เสริมสร้างให้คนมีสุขภาพะที่ดี โครงการพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ (21002340018004100009) กิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ (2100269828200000)

เป้าหมายประเด็น : กำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ดังนี้

- 1.ความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับในคนและในปลา ไม่เกินร้อยละ 1
- 2.อัตราการเสียชีวิตด้วยมะเร็งท่อน้ำดีลดลง 2 ใน 3 ในปี 2578

สถานการณ์/ผลการดำเนินงานปี 2568 จังหวัดน่านเป็น 1 ใน 30 จังหวัดที่ดำเนินโครงการปลอดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเพื่อคนไทยสุขภาพดี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 ถึงปัจจุบัน พบความชุกของการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับร้อยละ 14.7, 28.7, 16.8, 9.4, 11.2, 14.1, 9.7, 12.2 และ 4.4 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดคือไม่เกินร้อยละ 1 อำเภอที่มีความชุกจำนวน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จริม อำเภอป่อเกลือ อำเภอเวียงสา อำเภอทุ่งช้าง อำเภอปัว อำเภอท่าวังผาและอำเภอนาหมื่น ตามลำดับ สถิติการขึ้นทะเบียนวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย CCA / HCA รายใหม่ จังหวัดน่านระหว่างปี 2563-2568 จำนวน 73, 71, 47, 58, 61 และ 63 ตามลำดับ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปีงบประมาณ 2569 จังหวัดน่านยังคงกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยใช้รูปแบบการดำเนินงาน "ตำบลจัดการสุขภาพ หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ" ในพื้นที่ 8 อำเภอๆละ 1 ตำบล ได้แก่ อำเภอเมืองน่าน, อำเภอบ้านหลวง, อำเภอเวียงสา, อำเภอปัว, อำเภอสองแคว, อำเภอเชียงกลาง, อำเภอนาหมื่น และอำเภออุ้มผาง (ตำบลฝายแก้ว)

อำเภออุ้มผาง ในปีงบประมาณ 2568 พบความชุกของการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ3.46 มีแนวโน้มลดลงจากปีที่เริ่มโครงการ ปี 2561 พบ ร้อยละ 19.63 ตำบลเมืองจัง มีอัตราการตรวจพบสูงสุดในปี 2561 ร้อยละ 9.30 ข้อมูลสถิติ CCA/ HCA สะสมตั้งแต่ ปี 2563-2568 จำนวนทั้งหมด 35 ราย คิดเป็น 196.2 ต่อแสนประชากร แยกจำนวนรายปีเรียงตามปีเท่ากับ 11, 6, 6, 1, 6, 5 เรียงตามลำดับ ค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี เท่ากับ 6 ราย จากข้อมูลดังกล่าวจึงได้จัดทำแผนงาน โครงการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนตามบริบทของพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยคัดเลือกพื้นที่ตำบลฝายแก้วเป็นพื้นที่ขยายผลการดำเนินงานจากที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลนาบึงและตำบลม่วงตึ๊ดในปี 2568 ที่ผ่านมา โดยมุ่งเน้นการดำเนินการตามรูปแบบ "ตำบลจัดการสุขภาพ หมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ประเด็นปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเป็นกระบวนการสำคัญของแผนงานและโครงการนี้

GAPs: 1.ขาดการประเมิน ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy; HL) เกี่ยวกับพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีก่อนการสร้าง HL ทำให้เกิดกระบวนการสร้าง HL ที่ไม่ตรงกับส่วนขาดของประชาชน

2.อำเภออุ้มผางยังไม่มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลที่ได้มาตรฐาน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่	รายละเอียดงบประมาณ (บาท)	จำนวนเงิน	การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ / การใช้งบประ												ผู้รับผิดชอบ				
								ไตรมาส1				ไตรมาส 2				ไตรมาส3					ไตรมาส 4			
								ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย					
1	ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้า ระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหาโรค พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี พื้นที่ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2569	1.เพื่อสร้างและพัฒนาทีม แกนนำชุมชนปรับเปลี่ยน การเสริมสร้างความ พหุติกรรมสุขภาพ 2.เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนกลุ่มเสี่ยง CCA / HCA ในพื้นที่ ได้รับการตรวจ และคัดกรอง	1.มีคณะทำงานหรือ รอบรู้ด้านสุขภาพ ในระดับตำบล 2.ปชช.อายุ5ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรอง OV>หรือ= 300 ราย 3.ปชช.อายุ 40-70ปี ที่เสี่ยง CCA ได้รับการ ตรวจ US ทุกราย	1.จัดตั้งคณะทำงานหรือทีมขับเคลื่อนงาน เสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับตำบล 2.จัดประชุมคณะทำงานหรือทีมขับเคลื่อน งานเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับ ตำบลเพื่อกำหนดเป้าหมาย แผนงานและ ร่วมปฏิบัติการ 3.Verbal screening ปชช.อายุ 15 ปีขึ้นไป รายที่มีความเสี่ยงได้รับการตรวจอุจจาระ คัดกรอง OV ด้วยวิธีที่เหมาะสม 4.นัดหมายและส่งตัว ปชช.อายุ 40-70 ปี ที่มีความเสี่ยง CCA เข้ารับการตรวจ US	คณะทำงาน 10 คน	1.ค่าอาหารกลางวัน 10คน*1มื้อ*70 บาท 2.ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 10คน*2มื้อ*35 บาท	1,400													1.นายวิฑธวัธ ธงเงิน 2.นางอัมรา ปะนันโต				

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่	รายละเอียดงบประมาณ (บาท)	จำนวนเงิน	การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ / การใช้งบประ												ผู้รับผิดชอบ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
								ไตรมาส1		ไตรมาส 2		ไตรมาส3		ไตรมาส 4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
								ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
	ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้า ระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหาโรค พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี พื้นที่ตำบลฝายแก้ว อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2569 (ต่อ)	3.เพื่อเสริมสร้างความ รอบรู้เกี่ยวกับพยาธิ ใบไม้ตับและมะเร็งท่อ- น้ำดี	4.มีกระบวนการเสริม สร้างความรู้เกี่ยวกับ พยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี	5.บันทึกข้อมูลการคัดกรอง OV CCA ในฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 6.ประเมิน HL พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดีตามแบบประเมินของกองสุศึกษา ครั้งที่ 1 ก่อนสร้าง HL 7.จัดอบรมให้ความรู้ สร้าง HL พยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี 8.ประเมิน HL พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี ครั้งที่ 2 หลังทำ HL 9.จัดประชุมคณะทำงาน/ทีมขับเคลื่อน ระดับตำบลเพื่อติดตามและประเมินผลการ ที่ได้มาตรฐานสุขภาพิบาล ดำเนินงาน กำหนดแนวทางร่วม OV CCA 7.มีการนำเสนอผลการ ดำเนินงานในเวทีที่ ประชุมวิชาการตั้งแต่ ระดับจังหวัดขึ้นไป 10.เข้าร่วมประชุมหรือจัดทำหนังสือ ราชการเพื่อคืนข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับผลการตรวจพยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี รวมทั้งเสนอแผนการ คัดกรองพยาธิใบไม้ตับเพื่อสนับสนุน การจัดให้มีระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล ที่ได้มาตรฐานกรมอนามัย 11.ติดตาม สรุปล ผล ถอดบทเรียน นำเสนอผล การดำเนินงานเชิงวิชาการในที่ประชุมวิชาการ	5.บันทึกข้อมูลการคัดกรอง OV CCA ในฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 6.ประเมิน HL พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี ครั้งที่ 1 ก่อนสร้าง HL 7.จัดอบรมให้ความรู้ สร้าง HL พยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี 8.ประเมิน HL พยาธิใบไม้ตับและมะเร็ง ท่อน้ำดี ครั้งที่ 2 หลังทำ HL 9.จัดประชุมคณะทำงาน/ทีมขับเคลื่อน ระดับตำบลเพื่อติดตามและประเมินผลการ ที่ได้มาตรฐานสุขภาพิบาล ดำเนินงาน กำหนดแนวทางร่วม OV CCA 7.มีการนำเสนอผลการ ดำเนินงานในเวทีที่ ประชุมวิชาการตั้งแต่ ระดับจังหวัดขึ้นไป 10.เข้าร่วมประชุมหรือจัดทำหนังสือ ราชการเพื่อคืนข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับผลการตรวจพยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี รวมทั้งเสนอแผนการ คัดกรองพยาธิใบไม้ตับเพื่อสนับสนุน การจัดให้มีระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล ที่ได้มาตรฐานกรมอนามัย 11.ติดตาม สรุปล ผล ถอดบทเรียน นำเสนอผล การดำเนินงานเชิงวิชาการในที่ประชุมวิชาการ	ตัวแทนประชาชน ในพื้นที่อย่างน้อย 30 คน คณะทำงาน 10 คน ผู้เข้าประชุม 30 คน	1.ค่าอาหารกลางวัน 30 คน*1มื้อ*70 บาท 2.ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม 30คน*2มื้อ*35 บาท 3.ค่าสัมมนาคุณวิทยากร1คน จำนวน5ชั่วโมง*280 บาท	5,600																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

แหล่งงบประมาณ งบเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ 2569 โครงการพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ 21002340018004100009) กิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ (2100269828200000)

หมายเหตุ งบประมาณแต่ละรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายกันได้ตามความเหมาะสม

(นายวิฑธวัส ธงเงิน)
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาวิชาการและคุณภาพบริการ

(นายนิคม สุนทร)
สาธารณสุขอำเภอกุเพียง

(นายภูษงค์ ชื่นม)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดน่าน